

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Diktbilderbok med förrymda badankor och bärsärkar

Österlund, Mia

Published in:
Hufvudstadsbladet

Published: 13/04/2022

Document Version
Accepted author manuscript

Document License
Publisher rights policy

[Link to publication](#)

Please cite the original version:

Österlund, M. (2022). Diktbilderbok med förrymda badankor och bärsärkar: [Recension av Nina Gran & Sanna Manders *Dikt för små öron*]. *Hufvudstadsbladet*. <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2022062449391>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Gran, Nina och Mander, Sanna, *Dikter för små öron*, Förlaget, 2022.

Diktbilderbok med förrymda badankor och bärsärkar

Dikt för de allra minsta har gått från att vara bristvara till att blomstra. Tänk bara på Hanna Lundströms rasselpassel-dikter och Annika Sandelins akrobatiska ordövningar. Det finns en plattform, och det finns säkert en publik för småbarnsdikt. Men hur ska dikten se ut för att gå hem hos målgruppen?

Nina Gran debuterar i diktbilderboksformatet med kluriga dikter om en lång rad figurer. Trots det fina uppsättet är det inte helt enkelt att ta till sig dikterna. Redan i bokens titel smyger ett vuxenperspektiv in: *Dikter för små öron*. Formuleringen ger en fläkt av talesättet "Små grytor har också öron" om det vuxenprat som helst inte ska nå barns öron. Men "små öron" är knappast ett uttryck barn själva skulle använda om sig. I Grans tappning är de små öronen alltså mottagande part. Men vad är det då de små öronen får höra?

Ett nu-språk eller ett då-språk

Dikterna vill vara barnnära i sin gestaltning av djurfigurer, men stöter på problem i själva språket. Istället för att avlyssna barns samtida språkvärldar lutar sig Gran genom sitt val av stil tillbaka mot ett annat sätt att välja orden, där simmade blir sam: "*Lipsillen grät/ tills hans pöl blev en damm/förrymda badankor nöjda där sam/med smörgås och snorgärs i solen*".

Det blir många ord att stanna upp vid och förklara för en liten lyssnare. Den förtätade formen, men också avsaknaden av interpunktion, gör det ibland svårt att följa med i svängarna: "Vältrande blåbärsblå båtar i sörjan/sörjer för blånande särkarnas början/Början med blåbär ger gredelin fil/ filosoferar en bärsärk med stil" heter det om figuren Bärsärken. Det är i sig fiffigt och fint, men kräver en viss ansträngning för att avkoda. Valet av stilgrepp väcker frågor om den tilltänkta målgruppen, 3 till 6-åringar. Förstås ska dikt i Hellsingsk anda inte väja för att använda svåra ord. Men kunde en lite lättare stil väga upp och vara tillgängligare? Så är det i de bästa dikterna, som i öppningsdikten om videkissan som gäspar så stort att "himlen sprack blå/ och solen rann gul", ett talande exempel på när Gran är som bäst och lämnar rimmen bakom sig och diktar expressivt.

Utsökt färg- och formspråk

I boken möter läsaren Bärsärken som klottar med fil och blåbär. Hen delar uppslag med Ylvargen, en ilsken vargunge som ylar ut sitt hat mot allt grått. Sanna Mander låter genomgående två dikter samsas om ett uppslag så att bildelement från olika sfärer samberättas i bild, något som dukar upp en dynamik som heter duga. Förbi virvlar Klätterapan, Lipsillen och Gullebulle. Många av figurerna lånar namn av vuxnas benämningar på barn. Snorvalpen har rejäl snuva med rinnigt grönt snor (vitt i bild). Pussgurkan borrar sig mot en kind, intensiv och blöt, sparsmakat framskriven och bedårande bullig i bild. Bilderna har en poetisk kvalitet men berättar i färg, form och bildrytmik. Manders grafiska formspråk kommer till full rätt, från försättsbladens färgstarka myller av figurer sätts den visuella tonen med bravur.

Trots mina förbehåll om att dikterna kunde ha lättat ankar från ett vuxnare språk är Nina Grans debutbilderbok ändå en pigg och läsvärd bok. Tillsammans med Sanna Manders snyggt orkestrerade bilder i hisnande härliga färgkombinationer bjuder boken in till att lockas av både språkets och bildens nyansrika berättande. *Dikter för små öron* kompletterar utbudet av dikter för små barn och kommer säkert att hitta sin plats på många barnkammarbokhyllor.